

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001962

Державний реєстраційний номер: 0123U101095

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Вивчити особливості механізмів формування ускладнень в гострому та проміжному періодах бойової черепно-мозкової травми та розробити методику їх комплексної профілактики

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вул. Академіка Павлова, буд. 46, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61068, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380577383387, 380577384194

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040 - прикладна

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 2973.400

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Вивчити особливості механізмів формування ускладнень в гострому та проміжному періодах бойової черепно-мозкової травми та розробити методику їх комплексної профілактики

Назва роботи англійською:

Explore the action of the mechanisms formation of complications in the acute and intermediate periods of combat craniocerebral trauma and development of the method of comprehensive prevention of them

Реферат українською:

Звіт про НДР: 312 сторінок, 40 таблиць, 1 додаток, 256 джерел. Ключові слова: бойова черепно-мозкова травма, патогенез, клініка, діагностика, ускладнення, лікування і профілактика ускладнень. Предмет дослідження – етіопатогенетичні механізми формування ускладнень у гострому та проміжному періодах бойової черепно-мозкової травми (БЧМТ) та їх профілактика. Актуальність. Бойова черепно-мозкова травма є актуальною проблемою сучасної нейрохірургії та військової медицини. Ускладнення, що виникають у гострому та проміжному періодах травматичної хвороби мозку, формуються внаслідок поєднання первинного ушкодження та вторинних патогенетичних процесів, мають тривалий перебіг і негативно впливають на функціональний і психоемоційний стан та соціальну адаптацію постраждалих, що зумовлює необхідність удосконалення підходів до їх ранньої діагностики і комплексної профілактики. Мета НДР – дослідити патогенетичні механізми формування ускладнень у різні періоди перебігу БЧМТ та розробити методику їх ранньої діагностики і профілактики. Матеріали та методи. Обстежено 165 учасників бойових дій із закритою ЧМТ давністю від 2 діб до 12 місяців. Застосовано клініко-неврологічні, психологічні, нейроофтальмологічні, отоневрологічні, нейровізуалізаційні, лабораторні та електрофізіологічні методи. Результати та висновки. Встановлено, що БЧМТ характеризується більш вираженими та тривалими вторинними ушкодженнями головного мозку порівняно з ЧМТ мирного часу. У структурі ускладнень переважають психоемоційні, когнітивні та ліквородинамічні порушення з тенденцією до прогресування. Запропонована методика ранньої діагностики та комплексної профілактики сприяє зниженню частоти ускладнень і покращенню результатів лікування.

Реферат англійською:

Research and Development Report: 312 pages, 40 tables, 1 appendix, 256 references. Keywords: combat traumatic brain injury, pathogenesis, clinical presentation, diagnosis, complications, treatment and prevention of complications. Subject of the study – etiopathogenetic mechanisms of complication development in the acute and intermediate periods of combat traumatic brain injury (cTBI) and their prevention. Relevance. Combat traumatic brain injury is a pressing problem in modern neurosurgery and military medicine. Complications arising in the acute and intermediate periods of traumatic brain disease develop as a result of the combination of primary injury and secondary pathogenetic processes, have a prolonged course, and negatively affect functional status, psychoemotional condition, and social adaptation of affected individuals. This determines the need to improve approaches to their early diagnosis and comprehensive prevention. Aim of the study – to investigate pathogenetic mechanisms of complication development during different periods of the course of cTBI and to develop a method for their early diagnosis and prevention. Materials and methods. A total of 165 combatants with closed traumatic brain injury of 2 days to 12 months' duration were examined. Clinical and neurological, psychological, neuro-ophthalmological, otoneurological, neuroimaging, laboratory, and electrophysiological methods were applied. Results and conclusions. It was established that cTBI is characterized by more pronounced and prolonged secondary brain damage compared to civilian traumatic brain injury. The structure of complications is dominated by psychoemotional, cognitive, and cerebrospinal fluid dynamic disorders with a tendency toward progression. The proposed method of early diagnosis and comprehensive prevention contributes to a reduction in complication

rates and improvement of treatment outcomes.

Індекс УДК: 616.8-089, 616.8:616.001

Коди тематичних рубрик: 76.29.42, 76.29.42.17

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Посохов Микола Федорович

Науковий ступінь: к. мед. н.

Вчене звання: доц.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Електрична активність мозку та її взаємозв'язок із вмістом кортизолу у комбатантів із забоєм головного мозку після легкої бойової черепно-мозкової травми

Назва НТП англійською: Electrical activity of the brain and its relationship with cortisol levels in combatants with cerebral contusion after a mild combat-related traumatic brain injury

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: Медицина, а саме нейрохірургія

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: досліджено особливості електричної активності головного мозку та її взаємозв'язок із рівнем кортизолу у комбатантів із забоєм головного мозку після легкої бойової черепно-мозкової травми (БЧМТ). Актуальність роботи зумовлена високою поширеністю нейроендокринних та функціональних порушень у постраждалих внаслідок бойових дій і недостатньою вивченістю механізмів їх формування у віддаленішому перебігу травматичної хвороби мозку. Обстежено військовослужбовців із клінічно підтвердженим забоєм головного мозку легкої тяжкості. Комплекс обстеження включав електроенцефалографічне дослідження з аналізом спектральних характеристик біоелектричної активності кори головного мозку та визначення рівня кортизолу в сироватці крові. Оцінювалися взаємозв'язки між показниками ЕЕГ, нейроендокринними змінами та клінічними проявами.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: лікарі-нейрохірурги

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Легкі черепно-мозкові травми, пов'язані з бойовими діями: актуальні особливості / В. І. Цимбалюк, М. Ф. Посохов, Е. В. Супрун // Український вісник психоневрології. – 2023. – Том 31, №3 (116) – С. 5-11.

Електроенцефалографічні характеристики ускладнень бойової черепно-мозкової травми в гострому періоді / О. Г. Берченко, М. Ф. Посохов, А. В. Шляхова, Н. О. Левічева, З. М. Лемонджави // Український вісник психоневрології. – 2024. – Том 32, №1 (118) – С. 12-18. DOI: 10.36927/2079-0325-V32-is1-2024-2

Geiko, V. V., Posokhov, M. F., & Lemondzhava, Z. M. (2025). Features of peripheral and intrathecal content of immunological markers of inflammation in combatants with mild TBI depending on the chronicity of its course. *Ukrainian Neurosurgical Journal*, 31(3), 30–36. <https://doi.org/10.25305/unj.328642>

Medicine, healthcare and social security: contemporary issues, thoughts and theories: collective monograph / Посохов М.Ф., Супрун Е.В., Кутовий І.О., Лемонджави З.М. – Патогенетичні механізми формування ускладнень ЧМТ в гострому та віддаленому періодах. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2025. 282 p. Pp. 102-127.

Посохов М.Ф., Супрун Е.В., Кутовий І.О., Лемонджави З.М. Клініко-морфологічні особливості легких черепно-мозкових травм, пов'язаних з бойовими діями. Current issues, modern achievements and innovations of science. Bilbao, Spain. 2025. Pp. 193-199. URL: <https://isg-konf.com/current-issues-modern-achievements-and-innovations-of-science/>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Лінський Ігор Володимирович

д.мед.н., 14.01.17

Перелік осіб-виконавців

Іщенко Оксана Степанівна

Берченко Ольга Григорівна

(д. б. н., професор, 03.00.13)

Буряк Вікторія Сергіївна

Бібіченко Сергій Іванович

Галій Андрій Валерійович

Гейко Валентина Василівна

(к. б. н., с.н.с.)

Горбунов Олег Вікторович

Дрогваленко Микола Олександрович

Кириченко Ольга Володимирівна

Корнієнко Роман Віталійович

Кутовий Ігор Олександрович

(к. мед. н., пров.н.с.)

Левічева Наталія Олександрівна

Лемонджава Заза Мамрікоєвич

Лекомцева Євгенія Володимирівна

(к. мед. н., с.н.с.)

Перетяченко Ольга Миколаївна

Полях Ігор Олексійович

Прилепа Валентина Олександрівна

Самохін Дмитро Сергійович

Степаненко Наталія Володимирівна

Супрун Еліна Владиславівна

(д. мед. н., професор, 14.03.05)

Тіткова Анна Маратівна

(к. б. н., пров.н.с.)

Чепа Євгенія Юріївна

Шляхова Анна Володимирівна

(к. б. н.)

Шнейдерман Софія Іллівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Колеснік Тетяна Миколаївна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна